Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/1981

2024 3 18

Europos regionų komiteto nuomonė „ES neįgaliojo kortelė ir neįgaliųjų automobilių statymo kortelė“

(C/2024/1981)

Pranešėjas	Marko VEŠLIGAJ, Pregrados miesto meras
Pamatiniai dokumentai	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria sukuriama Europos neįgaliojo kortelė ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelė, COM(2023) 512 *final* Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria į Direktyvos [XXXX] taikymo sritį įtraukiami trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje, COM(2023) 698 *final*

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

2 straipsnio 2 dalis (įtraukti naują dalį)

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	Ši direktyva taikytina 2 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytoms išmokoms ir socialinei paramai, taip pat laikantis šių sąlygų: — ***Europos neįgaliojo kortelės turėtojams, kurie persikelia į kitą valstybę narę dirbti arba mokytis, kol bus įvertinta ir priimančios valstybės narės kompetentingų institucijų oficialiai pripažinta jų negalia, ir*** — ***Europos neįgaliojo kortelės turėtojams, dalyvaujantiems ES judumo programoje per visą minėtos programos laikotarpį. Šias sąlygas atitinkančiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad asmenys, turintys Europos neįgaliojo kortelę, turėtų galimybę gauti išmokas ir socialinę paramą, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose.***

Paaiškinimas

Pasiūlymas ir toliau bus ribotai taikomas tam tikroms nustatytoms grupėms, darant išimtį neįgaliems studentams, darbuotojams ir ES judumo programos dalyviams tik dėl 2 straipsnio 2 dalies b ir c punktų, tačiau ne dėl a punkto, kuris turėtų apimti daugumą socialinių išmokų, kurios mokamos neįgaliesiems. Šiuo požiūriu užtikrinama pusiausvyra tarp svarbiausio direktyvos tikslo išsaugojimo ir su galimybe gauti socialines išmokas bei įtampa, kurią tokia galimybė gali sukelti socialinės apsaugos sistemose ir atitinkamai vietos ir regionų valdžios institucijose, susijusių nuogąstavimų. Be to, tokiais veiksmais siekiama atsižvelgti į pilietinės visuomenės organizacijų prašymą sudaryti laikiną galimybę naudotis ES neįgaliojo ir automobilių stovėjimo kortelės teikiamomis lengvatomis.

2 pakeitimas

5 straipsnio 1 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad Europos neįgaliojo kortelės turėtojams, vykstantiems į kitą valstybę narę nei ta, kurioje gyvena, ar joje besilankantiems, būtų suteikta galimybė vienoda tvarka, kuri nustatyta neįgaliesiems, turintiems neįgalumo pažymėjimą, neįgaliojo kortelę ar bet kokį kitą oficialų dokumentą, kuriuo pripažįstama jų negalia toje valstybėje narėje, naudotis specialiomis sąlygomis ar lengvatine tvarka, taikomomis 2 straipsnio 1 dalyje nurodytoms paslaugoms, patogumams ir aikštelėms.	Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad Europos neįgaliojo kortelės turėtojams, vykstantiems į kitą valstybę narę nei ta, kurioje gyvena, ar joje besilankantiems, būtų suteikta galimybė vienoda tvarka, kuri nustatyta neįgaliesiems, turintiems neįgalumo pažymėjimą, neįgaliojo kortelę ar bet kokį kitą oficialų dokumentą, kuriuo pripažįstama jų negalia toje valstybėje narėje, naudotis specialiomis sąlygomis ar lengvatine tvarka, taikomomis 2 straipsnio 1 dalyje nurodytoms paslaugoms, patogumams ir aikštelėms ***arba esant 2 straipsnio 3 dalyje nurodytai situacijai***.

Paaiškinimas

Pakeitimas susijęs su 1 pakeitimu dėl 2 straipsnio.

3 pakeitimas

6 straipsnio 4 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Europos neįgaliojo kortelę išduoda arba jos galiojimo laikotarpį pratęsia gyvenamosios vietos valstybė narė tiesiogiai arba gavusi neįgaliojo prašymą. Ji išduodama ir jos galiojimo laikotarpis pratęsiamas ***per tą patį laikotarpį, kuris nustatytas taikytinuose nacionalinės teisės aktuose, reglamentuojančiuose neįgalumo pažymėjimų, neįgaliojo kortelių ar bet kurio kito oficialaus dokumento, kuriuo pripažįstamas neįgaliųjų negalios statusas, išdavimo tvarką.***	Europos neįgaliojo kortelę išduoda arba jos galiojimo laikotarpį pratęsia gyvenamosios vietos valstybė narė tiesiogiai arba gavusi neįgaliojo prašymą. Ji gavėjui išduodama ir jos galiojimo laikotarpis pratęsiamas ***nemokamai ir per pagrįstą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 60 dienų nuo prašymo pateikimo dienos, jei negalia jau buvo oficialiai pripažinta pagal nacionalinę teisę.***

Paaiškinimas

Siekiant įgyvendinti patobulinimus, kurie sukuriami Europos neįgaliojo kortele ir neįgaliųjų automobilių statymo kortele, turi būti užtikrinta, kad abi kortelės bus gaunamos ir atnaujinamos per pagrįstą laikotarpį. Be to, kortelių turėtojai neturi patirti papildomų išlaidų. Tačiau reikia pažymėti, kad negalios įvertinimas pagal nacionalines taisykles yra būtinas siekiant laikytis 60 dienų termino abiejų kortelių išdavimui ir atnaujinimui, todėl reikėtų numatyti išimtis dėl vertinimo laikotarpio.

4 pakeitimas

6 straipsnio 4 dalis (įrašyti naują punktą)

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	Valstybės narės užtikrina, kad neįgalieji arba jų vardu veikiantys paskirti atstovai, gavę jų pritarimą, galėtų apskųsti kompetentingų institucijų sprendimą dėl Europos neįgaliojo kortelės išdavimo, atnaujinimo ar panaikinimo.

Paaiškinimas

Papildoma nuoroda, kuria siekiama didinti neįgaliųjų apsisprendimo matomumą ir pabrėžti, kad jie gali naudotis tomis pačiomis teisinėmis priemonėmis kaip ir negalios neturintys asmenys.

5 pakeitimas

9 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Valstybės narės užtikrina, kad Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės išdavimo, galiojimo laikotarpio pratęsimo arba panaikinimo sąlygos ir taisyklės, praktika ir procedūros būtų viešai skelbiamos prieinamais formatais, įskaitant skaitmeninius formatus, ir***, gavus prašymą***, neįgaliesiems reikalingais pagalbiniais formatais.	1. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** užtikrina, kad Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės išdavimo, galiojimo laikotarpio pratęsimo arba panaikinimo sąlygos ir taisyklės, praktika ir procedūros būtų viešai skelbiamos prieinamais formatais, įskaitant skaitmeninius formatus, ir neįgaliesiems reikalingais pagalbiniais formatais, ***ypatingą dėmesį skiriant klausos, regos ar kognityvinę negalią turintiems asmenims, pavyzdžiui, pateikti prieinamą informaciją nacionalinėmis gestų kalbomis ir lengvai perskaitoma forma.***
2. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos didinti visuomenės informuotumą ir informuoti neįgaliuosius, taip pat ir prieinamais būdais, apie Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės buvimą ir jų gavimo, naudojimo ar galiojimo laikotarpio pratęsimo sąlygas.	2. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** imasi tinkamų priemonių siekdamos didinti visuomenės informuotumą ir informuoti neįgaliuosius, taip pat ir prieinamais būdais, apie Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės buvimą ir jų gavimo, naudojimo ar galiojimo laikotarpio pratęsimo sąlygas.
3. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių siekdamos išvengti klastojimo ar sukčiavimo rizikos ir aktyviai kovoja su Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės nesąžiningu naudojimu ir klastojimu.	3. ***Valstybės narės ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos imasi tinkamų priemonių visuomenės informuotumui didinti ir neįgaliesiems, be kita ko, prieinamais būdais, informuoti apie specialias sąlygas ar lengvatinę tvarką nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, naudodamosi visais informavimo kanalais, įskaitant savivaldybių lygmeniu.***

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad Europos neįgaliojo kortelės arba Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės turėtojai grąžintų savo korteles kompetentingai institucijai, kai nebetenkinamos sąlygos, kuriomis jos buvo išduotos.	4. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** imasi visų būtinų priemonių siekdamos išvengti klastojimo ar sukčiavimo rizikos ir aktyviai kovoja su Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės nesąžiningu naudojimu ir klastojimu.
5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad tais atvejais, kai jų teritorijoje nustatomi piktnaudžiavimo kitos valstybės narės išduotomis kortelėmis ar netinkamo jų naudojimo atvejai, būtų informuojamos valstybės narės, išdavusios Europos neįgaliojo kortelę arba Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelę, kompetentingos institucijos. Kortelę išdavusi valstybė narė užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų tolesnių veiksmų pagal nacionalinę teisę ar praktiką.	5. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad Europos neįgaliojo kortelės arba Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės turėtojai grąžintų savo korteles kompetentingai institucijai, kai nebetenkinamos sąlygos, kuriomis jos buvo išduotos.
6. Valstybės narės tikrina, ar laikomasi Europos neįgaliojo kortelės arba Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės reikalavimų, taikomų neįgaliesiems, ir atitinkamų neįgaliųjų, turinčių tas korteles, ir juos lydinčio (-ių) arba jiems padedančio (-ių) asmens (-ų), įskaitant jų asmeninį (-ius) asistentą (-us), teisių.	6. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad tais atvejais, kai jų teritorijoje nustatomi piktnaudžiavimo kitos valstybės narės išduotomis kortelėmis ar netinkamo jų naudojimo atvejai, būtų informuojamos valstybės narės, išdavusios Europos neįgaliojo kortelę arba Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelę, kompetentingos institucijos. Kortelę išdavusi valstybė narė užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų tolesnių veiksmų pagal nacionalinę teisę ar praktiką.
7. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija pateikiama nemokamai, aiškiai, išsamiai, naudotojui patogiu ir lengvai prieinamu būdu, be kita ko, privačių veiklos vykdytojų ar valdžios institucijų oficialioje interneto svetainėje, jei tokia yra, arba kitomis tinkamomis priemonėmis, laikantis atitinkamų Direktyvos (ES) 2019/882 I priede nustatytų paslaugų prieinamumo reikalavimų.	7. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** tikrina, ar laikomasi Europos neįgaliojo kortelės arba Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės reikalavimų, taikomų neįgaliesiems, ir atitinkamų neįgaliųjų, turinčių tas korteles, ir juos lydinčio (-ių) arba jiems padedančio (-ių) asmens (-ų), įskaitant jų asmeninį (-ius) asistentą (-us), teisių.
	8. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija pateikiama nemokamai, aiškiai, išsamiai, naudotojui patogiu ir lengvai prieinamu būdu, be kita ko, privačių veiklos vykdytojų ar valdžios institucijų oficialioje interneto svetainėje, jei tokia yra, arba kitomis tinkamomis priemonėmis, laikantis atitinkamų Direktyvos (ES) 2019/882 I priede nustatytų paslaugų prieinamumo reikalavimų.
	9. Komisija užtikrina, kad valstybėms narėms ir jų vietos ir regionų valdžios institucijoms būtų skiriamas deramas finansavimas administracinių procedūrų, fizinės kortelės išdavimo, informacijos teikimo ir informuotumo didinimo kampanijos bei kitoms susijusioms išlaidoms padengti.

Paaiškinimas

Šiame pakeitime turėtų būti aiškiai nurodyta, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant Europos neįgaliojo ir neįgaliųjų automobilių statymo kortelių iniciatyvas, todėl su jomis turėtų būti labiau konsultuojamasi. Be to, jų vaidmuo – informuoti savo tikslines grupes apie neįgaliojo kortelę ir neįgaliųjų automobilio statymo kortelę prieinamu būdu, kasdien bendraujant su neįgaliaisiais. Galiausiai svarbu, kad vietos ir regionų valdžios institucijos nesusidurtų su papildomais finansiniais iššūkiais, o turėtų būti remiamos Europos lygmeniu.

6 pakeitimas

11 straipsnio 4 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.	Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais***, su neįgaliaisiais ir jiems atstovaujančiomis organizacijomis, taip pat atitinkamomis vietos ir regionų lygmens įgyvendinančiomis administravimo institucijomis***.

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu siekiama užtikrinti asmenų, kuriems turėtų būti naudingas šios direktyvos įgyvendinimas, dalyvavimą ir stebėseną. Tiesiogiai dalyvaudami neįgalieji gali betarpiškai dalytis savo specialiosiomis žiniomis ir patirtimi, kad teisės aktai būtų įtraukesni. Be to, vietos ir regionų valdžios institucijos taip pat turi daug patirties, nes dauguma su neįgaliesiems aktualių klausimų sprendžiami šiuo politiniu lygmeniu.

7 pakeitimas

12 straipsnio 1 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.	Komisijai padeda komitetas ***ir ji prasmingai įtraukia neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas.*** Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu atsižvelgiama į keleto suinteresuotųjų subjektų, kurie atstovauja neįgaliesiems, raginimą.

8 pakeitimas

15 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Valstybės narės užtikrina, kad privatūs veiklos vykdytojai ar valdžios institucijos viešai skelbtų informaciją apie bet kokias specialias sąlygas ar lengvatinę tvarką pagal 5 straipsnį prieinamais formatais.	1. Valstybės narės ***ir atitinkamais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijos*** užtikrina, kad privatūs veiklos vykdytojai ar valdžios institucijos viešai skelbtų informaciją apie bet kokias specialias sąlygas ar lengvatinę tvarką pagal 5 straipsnį prieinamais formatais***, taip pat teiktų prieinamą informaciją garso ir vaizdo priemonėmis arba lengvai suprantama kalba. Šiuo tikslu turėtų būti teikiamas ES finansavimas, kaip nurodyta 9 straipsnyje.***

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Valstybės narės skatina privačius veiklos vykdytojus ar valdžios institucijas savanoriškai sudaryti specialias sąlygas arba nustatyti lengvatinę tvarką neįgaliesiems.	2. Valstybės narės ***ir atitinkamai vietos ir regionų valdžios institucijos*** skatina privačius veiklos vykdytojus ar valdžios institucijas savanoriškai sudaryti specialias sąlygas arba nustatyti lengvatinę tvarką neįgaliesiems.
[…]	[…]

9 pakeitimas

16 straipsnio 4 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Komisijos ataskaitoje atsižvelgiama į neįgaliųjų, ekonominių suinteresuotųjų subjektų ir atitinkamų nevyriausybinių organizacijų, įskaitant neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas, nuomones.	Komisijos ataskaitoje atsižvelgiama į neįgaliųjų, ***įgyvendinančiųjų vietos ir regionų valdžios institucijų,*** ekonominių suinteresuotųjų subjektų ir atitinkamų nevyriausybinių organizacijų, įskaitant neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas, nuomones.

II. **POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina Europos Komisijos iniciatyvą sukurti bendrą standartizuotą Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės modelį, kaip veiksmingą priemonę užtikrinti judėjimo laisvę, kad neįgalieji būtų kiek įmanoma nepriklausomi, ir teisę į vienodą požiūrį ir vienodas galimybes naudotis visuomenei prieinamomis prekėmis ir paslaugomis;

2. mano, kad šios iniciatyvos tikslų negalima deramai pasiekti nacionaliniu lygmeniu, nes ja konkrečiai sukuriamos Europos Sąjungos (ES) kortelės, leidžiančios neįgaliesiems pasinaudoti savo teisėmis į automobilių statymo sąlygas ir jiems rezervuotas stovėjimo aikšteles arba į kitokią lengvatinę tvarką naudojantis paslaugomis, patogumais ar turiniu kitoje valstybėje narėje nei jų gyvenamosios vietos valstybė, todėl dėl veiksmo masto ir poveikio šių tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Taigi pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą;

3. primena savo ankstesnę nuomonę dėl neįgaliųjų teisių strategijos ([1]), pabrėždamas, kad svarbu naująją direktyvą suderinti su ankstesnėje nuomonėje nustatytais išsamiais principais; pabrėžia, kad reikia holistinio požiūrio, užtikrinančio, kad naujoji iniciatyva būtų ne tik praktiška, bet ir pagrįsta platesnio pobūdžio aiškinimais apie prieinamumą, savarankiškumą ir lygias galimybes neįgaliesiems;

4. taip pat palankiai vertina atskirą Komisijos pasiūlymą COM(2023) 698 *final*, kuriuo į Direktyvos taikymo sritį įtraukiami trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje. Tai būtinas direktyvos taikymo srities išplėtimas siekiant ne tik užkirsti kelią bet kokiai ES piliečių ir Europos Sąjungoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių diskriminacijai, bet ir užtikrinti, kad asmenys, kuriems reikia Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės, taip pat turėtų vienodas galimybes jomis naudotis;

5. pabrėžia, kad šia iniciatyva nesiekiama suderinti skirtingų tinkamumo kriterijų, sąlygų ar vertinimo procedūrų, kuriomis nustatomas neįgaliųjų negalios statusas. Laikantis subsidiarumo principo kompetencija šiose srityse paliekama valstybėms narėms;

6. palankiai vertina tai, kad šiuo modeliu užtikrinamas specialių sąlygų ar lengvatinės tvarkos vienodas taikymas visiems neįgaliesiems, turintiems Europos neįgaliojo kortelę ar Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelę, ir su tuo susijusios informacijos pateikimas prieinamais formatais, laikantis atitinkamų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 ([2]) I priede nustatytų paslaugų prieinamumo reikalavimų;

([1]) OL C 300, 2021 7 27, p. 24.
([2]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

7. mano, kad šiame pasiūlyme pateikti bendri standartizuoti Europos neįgaliojo kortelės ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelės modeliai neviršija to, kas būtina, ir yra proporcingi ginant neįgaliųjų laisvo judėjimo teisę ir teisę į vienodą požiūrį ir vienodas galimybes naudotis paslaugomis ir patogumais ES;

8. pabrėžia, kad reikia tiksliai apibrėžti šios direktyvos taikymo sritį, nes valstybėse narėse taikomos skirtingos lengvatų suteikimo procedūros ir tvarka, ir aiškiai apibrėžti paslaugas ir patogumus, kuriems taikoma ši direktyva, ir kurių nereikėtų painioti su paslaugomis ir patogumais socialinio draudimo, socialinės apsaugos ar socialinės paramos srityse, kurioms ši direktyva netaikoma;

9. rekomenduoja išplėsti Europos neįgaliojo kortelės aprėptį, kad ji apimtų socialinio draudimo paslaugas pereinamuoju laikotarpiu, kai neįgalieji studijuoja ar įdarbinami kitoje valstybėje narėje. Siūloma taikyti ne tik laikotarpiui, kol asmuo įgis visas teises naujoje valstybėje narėje, bet ir trumpoms viešnagėms, pavyzdžiui, jaunimo, studentų mainų, pameistrystės, profesinio mokymo ir kitais atvejais. Tai yra labai svarbu, nes į kitą šalį persikeliantys neįgalieji dažnai susiduria su teisės į socialinės apsaugos išmokas problemomis; išplėtus aprėptį pašalinama jų diskriminacija, didinama lygybė ir neįgalieji įgalinami ginti savo teisę į laisvą judėjimą, kuris yra viena iš keturių pagrindinių laisvių, kuriomis grindžiama ES, o tai reiškia, kad taikomas vienodo požiūrio principas;

10. pabrėžia vietos ir regionų valdžios institucijų svarbą veiksmingai įgyvendinant direktyvą, ypač turistų lankomų vietovių valdžios institucijų, kurios pagal savo kompetenciją užtikrina tinkamas automobilių statymo vietas, kontroliuoja kortelės turėtojų prieigą prie paslaugų, patogumų ir aikštelių, vykdo nuolatinius patikrinimus, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo atvejų ir kt.;

11. pabrėžia vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį rengiant mokymo programas piliečiams, ypač neįgaliesiems, apie tokios kortelės turėtojų teises ir galimybes, taip pat mokymo programas pareigūnams, darbuotojams ir privatiems subjektams. Tai ypač aktualu turistų lankomose vietose, kur siūlomi su turizmu susiję produktai ir paslaugos (pvz., mokymai viešųjų pirkimų vykdytojams, sveikatos priežiūros specialistams, civilinės saugos darbuotojams, gidams, kelionių organizatoriams, vežėjams ir kt.);

12. pabrėžia, kad būtini mokymai darbuotojams, kurie kontroliuoja transporto priemonei naudojamų automobilių statymo pažymėjimų teisingumą, ir kad reikia imtis visų reikiamų priemonių kovoti su vairuotojų, kurie neturi negalios, piktnaudžiavimu Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortele; palankiai vertina pasiūlymą nusikalstamumo prevencijos požiūriu, nes ES turi didelių problemų, be kita ko, susijusių su piktnaudžiavimu šiomis kortelėmis, jų vagystėmis ir klastojimu. Šią problemą būtų galima spręsti sukuriant informacijos mainų tarp valstybių narių sistemą;

13. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi glaudžiai ir nuolat bendradarbiauti su paslaugų teikėjais, be to, reikia atsižvelgti į svarbų vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį renkant grįžtamąją informaciją, didinant kortelių veiksmingumą ir naudingumą ir dalijantis geriausia kortelių diegimo patirtimi;

14. pabrėžia, kad Europos neįgaliojo kortelė turėtų papildyti nacionaliniu lygmeniu išduotą negalios įrodymą ir turėtų būti išduodama atskirai, kad ši kortelė, tiek fizinė, tiek elektroninė, visiems naudotojams jų prašymu turėtų būti išduodama nemokamai, ir kad ši sistema leis išspręsti negalios statuso įrodymo klausimą visose valstybėse narėse;

15. pritaria reikalavimui visapusiškai gerbti teises į privatumą ir asmens duomenų apsaugą ir taikyti asmens duomenų tvarkymo apsaugos priemones pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR) ([3]), daugiausia dėmesio skiriant informacijos apie negalios rūšį konfidencialumui;

([3]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

16. pabrėžia, kad direktyvą reikia skubiai įgyvendinti ir glaudžiai bendradarbiauti su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, taip pat susieti visas valstybių narių turimas sistemas ir registrus. Taip siekiama padidinti abiejų kortelių naudingumą situacijose, kai negalia susiejama su konkrečiomis teisėmis, ir sumažinti valdžios institucijoms, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, tenkančią administracinę naštą, pavyzdžiui, kai kyla teisinis netikrumas dėl nepripažinto negalios statuso arba dėl vienodo požiūrio ir vienodų galimybių naudotis prekėmis ir paslaugomis kelionės metu;

17. pabrėžia, kad reikia skubiai pradėti taikyti naują bendrą Europos neįgaliojo kortelės modelį, nes daug neįgaliųjų naudojasi privačiomis transporto priemonėmis, kadangi tai yra tinkamiausias ar net vienintelis būdas savarankiškai judėti;

18. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms reikia ES finansinės paramos, kad jos galėtų apsirūpinti skaitmeninėmis priemonėmis, reikalingomis Europos neįgaliojo kortelės diegimui vietos ir regionų lygmeniu, atsižvelgiant į tai, kad ne visos ES vietos ir regionų valdžios institucijos yra sukūrusios skaitmeninį neįgaliųjų registrą ir skaitmenines priemones;

19. primygtinai ragina vietos ir regionų valdžios institucijas aktyviai ieškoti Europos ir nacionalinių lėšų, kuriomis būtų remiamos didelės investicijos, skirtos infrastruktūrai gerinti ir pritaikyti, pavyzdžiui, prieinamoms rampoms ir keltuvams įrengti, būtų užtikrinami ir toliau plėtojami projektai, kuriais gerinamas prieinamumas neįgaliesiems ir tiesiogiai didinamas kortelės tinkamumas naudoti ir aktualumas, užtikrinant viešųjų pastatų ir paslaugų matomumą ir prieinamumą neįgaliesiems;

20. pabrėžia, kad reikia nustatyti minimalius prieinamumo neįgaliesiems standartus Europos, nacionaliniu ir regionų lygmeniu ir kad svarbu užtikrinti kortelių matomumą kasdieniame gyvenime, o tam teigiamą akstiną gali suteikti įvairi veikla vietos ir regionų lygmeniu, kuria siekiama pagerinti neįgaliųjų gyvenimo kokybę integruojant korteles į viešųjų paslaugų sistemas (pvz., transportas ir kultūros renginiai), šviečiant vietos pareigūnus apie kortelių svarbą ir naudojimą ir kt.;

21. mano, kad vietos valdžios institucijoms tenka labai svarbus vaidmuo propaguojant ir didinant kortelių žinomumą, o tai galima pasiekti vykdant įvairias informuotumo apie korteles didinimo kampanijas, skirtas plačiajai visuomenei, galimiems leidimų turėtojams ir paslaugų teikėjams; šios kampanijos turi būti vykdomos visomis ES kalbomis lengvai perskaitomu formatu ir gestų kalba maksimaliai laikantis žiniatinklio turinio prieinamumo gairių, kad taip būtų informuojama apie korteles ir jų gavimo, naudojimo ir atnaujinimo sąlygas.

Briuselis, 2024 m. sausio 31 d.

Europos regionų komiteto pirmininkas

Vasco ALVES CORDEIRO